

Sygn. akt II PSK 58/22

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania T. C.
przeciwko Bank Spółce Akcyjnej w W.
o odszkodowanie, ustalenie stosunku pracy, sprostowanie świadectwa pracy,
zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 17 stycznia 2023 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 24 września 2021 r., sygn. akt XXI Pa 112/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 września 2021 r., sygn. akt XXI Pa 112/20 Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił apelacje powoda T. C. oraz pozwanego Bank Sp. z o.o. w W. od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie z 11 lutego 2020 r., sygn. akt VII P 981/14, którym Sąd pierwszej instancji częściowo uwzględnił powództwo wniesione przeciwko Bank Sp. z o.o. w W.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Żoliborza w Warszawie w wyroku z 11 lutego 2020 r., sygn. akt VII P 981/14 w punkcie pierwszym ustalił, że powoda T. C. i pozwanego Bank S.A. w W. łączył stosunek pracy w okresie od 14 czerwca 2011 r.

do 31 marca 2013 r. na stanowisku P. - specjalista w wymiarze pełnego etatu oraz od 1 kwietnia 2013 do 30 lipca 2014 r. na stanowisku S. w wymiarze pełnego etatu; w punkcie drugim oddalił powództwo w pozostałym zakresie; w punkcie trzecim zasądził od powoda T. C. na rzecz pozwanego Bank S.A. w W. kwotę 13.104 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie czwartym nakazał ściągnąć od pozwanego Bank S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza w Warszawie kwotę 44.447 zł tytułem opłaty od pozwu, w punkcie piątym nakazał ściągnąć od powoda T. C. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza w Warszawie kwotę 11.612 zł tytułem opłaty od pozwu.

Wyrok Sądu Rejonowego zaskarżyły apelacjami obie strony postępowania, Strona pozwana zarzuciła mu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c.; art. 224 § 2 k.p.c.; art. 22 k.p. oraz art. 25 § 1 k.p.c. w zw. z art. 26 k.p.c. oraz art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c.

W wyniku rozpoznania apelacji Sąd Okręgowy oddalił je jako niezasadne.

Sąd drugiej instancji wskazał, że podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji poczynione w toku postępowania i przyjął je za własne. Sąd Rejonowy w sposób wyczerpujący zgromadził materiał dowodowy, wszechstronnie rozważył wszystkie przeprowadzone dowody i zgodnie z zasadami oceny materiału dowodowego wyprowadził wnioski, stanowiące podstawę zapadłego rozstrzygnięcia.

Sąd odwoławczy zauważył, odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. sformułowanego przez pozwanego i powoda, że nie znajduje podstaw do ich uwzględnienia. Pozwany formułując zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. zarzucił Sądowi Rejonowemu selektywną, a nie wszechstronną ocenę materiału dowodowego, która miała skutkować błędnym przyjęciem, że powód w okresie od 14 czerwca 2011 r. do 30 lipca 2014 r. wykonywał pracę w pełnym wymiarze etatu, podczas gdy w istocie powód wykonywał umowę agencyjną określoną jak o „umowa ramowa o współpracy” oraz o pracę, lecz w wymiarze 1/4 etatu.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uznania powyższego zarzutu za uzasadniony. Postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżących stanu faktycznego przyjętego przez niego na

podstawie własnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego - w szczególności wybiórczego materiału dowodowego lub wąskiego wycinka zeznań, który akurat wpisuje się w strategię procesową strony. Zdaniem Sądu drugiej instancji, Sąd Rejonowy prawidłowo i wszechstronnie ocenił on zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, przedstawiając przy tym każdorazowo konkretne dowody, na których oparł dane ustalenie z odesłaniem do numerowanych kart akt sprawy oraz prawidłowo ocenił, które dowody miały znaczenie, a które tego znaczenia nie miały, bądź ich znaczenie dla ustalenia prawidłowego i rzetelnego ustalenia stanu faktycznego było znikome - ustalenia Sądu Rejonowego są logiczne, kompletne oraz znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym.

Apelacja pozwanego w zakresie w jakim zaskarżył on wyrok w punkcie I nie zasługiwała na uwzględnienie w szczególności ze względu na fakt, że apelujący nie zdołał podważyć ustaleń Sądu Rejonowego, że po przejściu powoda na 1/4 etatu zakres czynności pracownika z umowy o pracę co do zasady nie ulegał zmianie, a obowiązki zostały jednak formalnie rozdzielone na umowę o pracę i na umowę o współpracy gospodarczej. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że rozdzielenie czynności powoda na umowę o pracę i umowę o współpracy było pozorne i służyło obniżeniu kosztów zatrudnienia pracownika, przerzucając na niego ciężar opłacenia podatku i składek na ubezpieczenie od przeważającej części zarobku. O pozorności tej świadczy również fakt, że zakresu czynności powoda nie dało się rozróżnić w którym momencie wykonuje on zadania w ramach umowy o pracę, a kiedy zadania w ramach umowy o współpracy, zaś całokształt pracy powoda miał więcej cech charakterystycznych dla umowy o pracę.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła skargą kasacyjną strona pozwana w części co do pkt I i IV wyroku w zakresie, w jakim Sąd oddalił apelację pozwanego oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Strona skarżąca podniosła, że skarga kasacyjna powinna zostać przyjęta do rozpoznania, bowiem:

a. mając na względzie naruszenie przepisów postępowania art. 378 § 1 k.p.c., 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c. oraz art. 327¹ § 1 k.p.c. w zw. art. 391 § 1 k.p.c., skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.;

b. mając na względzie naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie - nieuprawnione pominięcie w podstawie prawnej rozstrzygnięcia art. 189 k.p.c. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

c. mając na względzie naruszenie prawa materialnego wskazane w punkcie 2 c, d, e, skargi kasacyjnej poprzez:

i. błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 22 § 1, § 1¹ i § 1² k.p.,

ii. niewłaściwe zastosowanie - nieuprawnione pominięcie w podstawie prawnej rozstrzygnięcia - art. 758 k.c., w zw. art. 6a - 6d ustawy z 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe oraz art. 2, art. 9 - 9f art. 71, art. 127, art. 128, art. 130, art. 104 ust. 2 pkt 2 prawa bankowego oraz w związku z art. 353¹ k.c. i 65 k.c. w związku z art. 300 k.p.,

iii. niewłaściwe zastosowanie art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 353¹ k.c. w związku z art. 300 k.p., co polegało na zastosowaniu art. 58 § 1 k.c.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o:

1. odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa powoda przez adwokata.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących

poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Nie sposób uznać, aby pozwany wykazał istnienie tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Strona skarżąca nie przedstawiła argumentacji prawnej, która świadczyłaby o rażącym naruszeniu przepisów prawa wskazanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o tym, że naruszenia te miały wpływ na wydane w sprawie rozstrzygnięcie.

Pełnomocnik powoda słusznie zwrócił uwagę, że strona pozwana w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiła wyводу prawnego, który uzasadniałby powołaną przesłankę przyjęcia skargi rozpoznania, a jedynie powtórzył „słowo w słowo” uzasadnienie podstaw kasacyjnych, które jednak spełniają inną funkcję w skardze kasacyjnej i w związku z tym wymagają innego rodzaju argumentacji.

Wskazać należy, że choć uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest faktycznie lakoniczne w części zawierającej rozważania Sądu drugiej instancji, to jednak można na jego podstawie prześledzić tok rozumowania tegoż Sądu i argumenty, na jakich oparł on swoje rozstrzygnięcie, również poprzez odwołanie do słusznego, w ocenie Sądu Okręgowego, rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji. Sąd Okręgowy nie miał przy tym obowiązku omawiania odrębnie każdego zarzutu apelacji, zwłaszcza, że niektóre z nich zostały sformułowane wyjątkowo nieprecyzyjnie i Sąd musiałby domyślać się i wyręczać stronę pozwaną w ich doprecyzowaniu. Wystarczające jest takie przedstawienie argumentacji ze strony Sądu Okręgowego, że wynika z niej, że zarzuty apelacji zostały przez niego rozważone.

Ponadto, nie sposób nie dostrzec, że zarzuty skargi kasacyjnej, w szczególności te dotyczące naruszenia prawa materialnego mają w istocie charakter polemiki z ustaleniami faktycznymi Sądów *meriti* i dokonaną przez te Sądy oceną stanu faktycznego niniejszej sprawy, a jako takie nie mogą stanowić podstawy skargi kasacyjnej, ani jej przyjęcia do rozpoznania.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1801).

